

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35072
Nom: Gènere i violència
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau en Criminologia	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Facultat de Dret	5	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau en Criminologia	Formes Específiques de Criminalitat	OBLIGATÒRIA
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Assignatures obligatòries de cinquè curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

GISBERT GRACIA VERONICA

BORGES BLAZQUEZ RAQUEL

RESUM

Gènere i Violència és una assignatura obligatòria de 4t curs, de 4.5 crèdits ECTS, que analitza la influència del gènere en l'aparició, desenvolupament i tractament de la violència sobre la dona per raó del seu gènere. Per a això s'aborden les qüestions psicològiques que intervenen en el desencadenament de la violència, les qüestions penals que descriuen els tipus penals corresponents i les seues conseqüències jurídiques, i les qüestions processals que justifiquen un tractament jurisdiccional i de protecció a la víctima específic.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Dret Penal i Procés Penal

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

8- Saber aplicar les teories criminològiques en l'elaboració de polítiques públiques centrades en la prevenció del delictes i l'atenció a la víctima.

Saber atendre les necessitats de la víctima, amb una referència especial a les víctimes de violència de gènere o als menors.

Saber dissenyar plans d'integració social, actuació urbanística i mediambiental, posant especial una atenció en els fenòmens socials excloents.

Saber identificar la diversitat i la desigualtat social i les seues conseqüències en relació amb el fet delictiu, la victimització i les respostes davant el crim i la desviació.

Ser capaç d'analitzar el delictes, el delinqüent i la víctima i dissenyar estratègies de prevenció i d'intervenció, des del respecte als drets humans, la igualtat entre homes i dones, la pau, la sostenibilitat, l'accessibilitat universal i el disseny per a tothom i els valors democràtics.

Ser capaç d'aplicar els coneixements psicosocials a l'estudi i la comprensió de les noves formes de criminalitat.

Ser capaç d'apreciar la complexitat i la diversitat del fenomen criminal.

Ser capaços d'elaborar informes per avaluar les situacions de risc dels menors, mesures aplicables als infractors i mesures de protecció als que estiguen en situació d'abandó.

Tenir una consciència crítica enfront de la realitat social i els problemes socials respectant els principis d'igualtat, drets humans, pau, accessibilitat universal, solidaritat i protecció mediambiental, tot això des d'una perspectiva de gènere.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La violència de gènere en el context de les relacions íntimes (I)

1.1 Relacions íntimes: agressors i víctimes.

1.2 Victimització deguda a violència de gènere: concepte, tipus, antecedents i dimensions del problema.

1.3 Principals models explicatius.

2. La violència de gènere en el context de les relacions íntimes (II)

- 2.1 Conseqüències de la violència de gènere. Avaluació psicosocial.
- 2.2 Variables mediadores: sociodemogràfiques i de diferències individuals.
- 2.3 Prevenció i intervenció psicosocial

3. La violència de gènere en el context de les relacions laborals

- 3.1 Sexisme i món laboral.
- 3.2 Violència psicològica i assetjament sexual en el lloc de treball: concepte, tipus, antecedents i dimensions del problema.
- 3.3 Models explicatius. Agressors i víctimes: diferències de gènere.
- 3.4 Prevenció i intervenció psicosocial

4. La violència sobre la dona en el Codi Penal

- 4.1 Gènere i igualtat en Dret Penal.
- 4.2 Evolució legislativa de la violència sobre la dona en el Codi Penal.
- 4.3 Problemes constitucionals.

5. Tractament penal de la violència de gènere

- 5.1 Els delictes de violència de gènere: elements típics
- 5.2 El delicte de violència domèstica habitual: elements típics

6. Conseqüències penals i penitenciàries de la violència de gènere

- 6.1 Penalitat dels delictes de violència de gènere i violència domèstica.
- 6.2 Penes alternatives.
- 6.3 Tractament penitenciari de l'agressor de gènere.

7. La llei orgànica 1/2004 de Mesures integrals de protecció contra els actes de violència de gènere

- 7.1 Sentit de la Llei.
- 7.2 Especialitats introduïdes.
- 7.3 Subjectes implicats en la prevenció i eradicació de la violència de gènere. La coordinació de serveis.

8. La Tutela Judicial contra la violència de Gènere: Competència, ordres de protecció i judici ràpid.

- 8.1 Els Jutjats de Violència sobre la Dona. Competència.
- 8.2 Mesures cautelars. Ordres de protecció.
- 8.3 Tipus de processos. La inadequació dels judicis ràpids.
- 8.4 El recurs d'apelació
- 8.5 L'execució de mesures i penes.

9. La prohibició de la mediació en els processos per violència de gènere

- 9.1 La prohibició de la mediació en els processos per violència de gènere

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	3,50
Elaboració de treballs individuals o en grup	21,00
Estudi i treball autònom	16,00
Preparació de classes	7,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura Gènere i Violència és de 4.5 crèdits ECTS. Cada setmana, com a regla general, es dedicarà una sessió a l'explicació de la matèria, prèvia preparació pels alumnes amb el material docent disponible en aula virtual, i una altra sessió es dedicarà a la realització d'activitats aplicades. Com a activitats aplicades es podrà realitzar visionats de documentals, comentaris de sentències, resolució de casos pràctics... Com a activitat complementària es realitzarà un seminari interdisciplinari.

AVALUACIÓ

L'avaluació es compon de la mitjana resultant entre la valoració de l'examen teòric/ pràctic, l'avaluació contínua de les activitats aplicades, així com la nota de l'activitat complementària.

L'assistència a les activitats programades és obligatòria i s'integrarà la seua valoració dins de la valoració final.

Prova de caràcter teòric/pràctic: examen test (70%) 7 punts. Caldrà aprovar l'examen per a passar la assignatura.

Avaluació contínua tindrà un pes del 30% en la nota total, el qual equival a 3 punts. Els alumnes hauran de realitzar proves de caràcter pràctic (resolució de problemes, casos pràctics, treballs i exposicions, si escau), assistir i presentar un informe sobre les activitats complementàries organitzades.

Independentment del sistema d'avaluació general que s'establisca per a tot l'alumnat (examen escrit o oral), el professorat responsable de l'assignatura podrà determinar en l'annex a la guia docent la possibilitat de canviar, motivadament, la modalitat d'examen final quan es veja obligat a realitzar la prova en una data diferent de l'oficial en aplicació de les normes previstes per a l cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau i Màster de la Universitat de València, o qualsevol altra causa reglamentàriament establida (força major justificada). En aquests supòsits, la nova modalitat d'examen a realitzar haurà de mantindre el mateix nivell d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general a la resta de grup.

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua ai haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT.

BIBLIOGRAFIA

- Referència b1: Beleña, M.A. y Báguena, M.J. Aspectos psicológicos de la victimización. En Cervelló, V. y Antón, F. (comp.), Estudios sobre Ciencias de la Seguridad. Policía y Seguridad en el Estado de Derecho. Valencia 2012. Tirant Lo Blanch. Referència b2: Cervelló Donderis, V. Género, igualdad y diferencias en la violencia sobre la mujer en Mujer y Derecho. Jornada de igualdad de la Facultad de Derecho. Universitat de València. Valencia 2011 Referència b3: Martínez García, E. La prevención y Erradicación contra la violencia de género, Thomson Reuters Aranzadi, 2012. Referència b4: Martínez García, E. "Género y Violencia", Tirant lo Blanch 2015. Referència b5: Serrano Tàrraga, M.D., Delincuencia femenina: un estudio sobre tendencia, control y prevención diferenciales desde la perspectiva de género. Tirant Lo Blanch, 2021. Referència b6: Martínez García, E. et al, "Formularios Procesales sobre asistencia letrada a la víctima de violencia de género", Tirant lo Blanch, Valencia, 2022.
- Referència c1: Fariña, F., Arce, R. y Bucla-Casal, G., Violencia de género. Tratado psicológico y legal, Biblioteca Nueva, Madrid, 2009 Referència c2: Villacampa Estiarte, C. "La violencia de género: aproximación fenomenológica, conceptual y a los modelos de abordaje normativo" en: Violencia de género y sistema penal, Tirant lo Blanch, Valencia, 2008 Referència c3: Martínez García E., Gómez Villora, J.M., Borges Blázquez, R., Protocolos de actuación ante la violencia de

gènere, 2^aed, Tirant lo Blanch, Valencia, 2022. Referencia c4: Casado-Neira, D. - Martínez, M., La víctima simulada. Identidades forzadas en la violencia de género, en Política y Sociedad vol. 53, núm. 3, 2016, pp. 879-896. Referencia c5: Maqueda Abreu, M. L., ¿Es la estrategia penal una solución a la violencia contra las mujeres?, en InDret. Revista para el análisis del Derecho, 2007.